

Handläggare
Moa Nyman de Beau
moa.nyman-debeau@bracke.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Återrapportering av SÄBO-utredning

Vård- och socialavdelningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av utredningen och ger vård- och socialavdelningen i uppdrag att

1. Omvärldsbevaka och utreda eventuell ökning av nyckeltal inom särskilt boende för att möta framtida omvårdnadsbehov, samt
2. Utreda, med stöd av extern part, möjligheten till ett nytt särskilt boende innehållande 80–110 boendeplatser.

Sammanfattning av ärendet

I mars 2025 gav kommunstyrelsen kommundirektören i uppdrag att genomföra en utredning av hur kommunen ska möta behovet av ett utökat antal SÄBO-platser (särskilt boende) fram till 2040, vilket inkluderar organiseringen av SÄBO-platserna (KS § 52/2025). Utredningen återredovisas härmed till kommunstyrelsen i en sammanställd SÄBO-utredning.

Beskrivning av ärendet

Prognoser och befolkningsframskrivningar är komplexa underlag, som egentligen bara ger en gissning av hur verkligheten kommer se ut om x antal år. Det vård- och socialavdelningen har sett är dels att prognoserna ändras frekvent och att verkligheten förändras kontinuerligt vilket medför att avdelningens uträkningar behöver genomföras på andra sätt (se till exempel ändringen från 17% av medborgarna till dagens 13,7% av medborgarna).

Vård- och socialavdelningen kan se att åtgärderna som vidtagits till följd av åtgärdsplanen har haft effekt hittills. Större effekt väntas när åtgärderna fullt implementerats och blivit väl inarbetade. Vård och omsorg i Sverige står inför en stor kompetensutmaning, då det finns en ökad brist på arbetskraft inom äldreomsorgen. Faktorer som driver kompetensutmaningen är bland annat demografiska förändringar, svårigheter att rekrytera och den naturliga personalomsättningen. Bräcke kommun har en ökad andel äldre i befolkningen som har ett större behov av vård och omsorg, vilket ställer krav på fler anställda, samtidigt som det är svårt att rekrytera tillräckligt med nya medarbetare för att täcka det ökade behovet. Dessutom går fler och fler

medarbetare i pension vilket ytterligare ökar behovet av nyrekryteringar för att upprätthålla bemanningen. Åtgärderna vård- och socialavdelningen vidtar är en del av att försöka upprätthålla bemanningen, men det kommer att krävas fler insatser i form av ökat samarbete mellan yrkesgrupper, intern kompetensutveckling, förbättrad arbetsmiljö och så vidare.

Utöver att prognoserna gällande befolkningsmängd kan skifta över tid och att avdelningen arbetar med åtgärdsplanen som kan bidra med förändringar, händer det även aktiviteter på regional nivå som kan ge påverkan. I dagsläget arbetar Bräcke kommun, tillsammans med länets övriga kommuner, med att förhandla fram ett nytt hemsjukvårdsavtal med Region Jämtland Härjedalen. Hur effekterna av det hemsjukvårdsavtalet och eventuellt förändrade arbetssätten kommer att påverka vet vi inte i nuläget.

Bräcke kommun är en socioekonomiskt utsatt kommun som är glesbefolkad och med ett av Sveriges lägsta välfärdsindex, vilket är en ytterligare utmaning. Vård- och socialavdelningens bedömning är att de indikerar att det finns ett större behov av omvårdnad hos våra medborgare, bland annat till följd av bristfälliga levnadsvanor hos en stor del av befolkningen på gruppnivå. Fler som vårdas i hemmet med fler omfattande insatser driver kostnadsutvecklingen för hälso- och sjukvård, samt kostnadsökning för material. Personer vårdas i ökad utsträckning i hemmet och har fler insatser. Vi har mer tillgänglig data idag och mer information om både vår verksamhet och våra medborgare. Utmaningen blir att lära oss att snabbare ställa om verksamheterna än avdelningen tidigare gjort och gör idag, för att säkerställa att produktiviteten följer förändringarna inom verksamheterna och därmed att kostnaden inte påverkas negativt i för stor utsträckning.

Det finns en möjlighet till flexibilitet inom vård- och socialavdelningen, dock än begränsad, för att öppna fler platser och ta emot fler boende. Den möjligheten kräver dock både en ekonomisk satsning och att flera hinder som identifierats hanteras, exempelvis hur kompetensförsörjningen ska hanteras. Ett av de särskilda boenden kommunen har idag är inte ändamålsenligt anpassade för behoven som råder, för att kommunen ska kunna bedriva en effektiv och trygg vård långsiktigt. Ett annat av kommunens särskilda boenden kommer att få svårt att framledes rekrytera och kompetensförsörja verksamheten, särskilt om fler platser ska öppnas upp.

Även om möjligheten finns att öppna tio extra platser på Tallgläntan, skulle det inte möta behovet av platser totalt sett baserat på prognosen om 111 platser år 2040. Alternativet att öppna, och renovera, platserna på Tallgläntan bör därför ses som en kortsiktig lösning till dess att ett nytt särskilt boende finns på plats.

Vård- och socialavdelningen ser många fördelar med att bygga ett nytt särskilt boende, centralt beläget i kommunen och som samlar alla boendeplatser i en och samma lokal. Till exempel blir kompetensförsörjning enklare att hantera, det skulle vara lättare att säkerställa både arbetsmiljö och en trygg vård för våra medborgare, lokalerna blir anpassade för omvårdnadsbehov som finns nu och som kommer att finnas framåt samt att det ger fördelar i att planera för välfärdstekniska lösningar som gynnar både verksamhet och boende.

Vård- och socialavdelningen önskar få utreda möjligheten till ett nytt särskilt boende med stöd av en extern part.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen av ett nytt särskilt boende bör bedrivas med stöd av extern part för att få en korrekt lägesbild och kostnadsanalys som underlag för fortsatt arbete. Kostnaden för att anlita en konsult till utredningsarbetet beräknas vara cirka 800 kronor per timme. Det går i nuläget inte att exakt beräkna under vilken tidsperiod en konsult skulle anlitas, men en grov uppskattning är att utredningen skulle pågå mellan tre och sex månader.

Barnkonsekvensanalys

Inga konsekvenser för barn och unga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-10-31

Utredningsuppdrag särskilt boende, 2025-10-31

Beslutet skickas till

Vård- och socialavdelningen

Moa Nyman de Beau
Verksamhetsutvecklare

Anneli Valter
Chef vård- och socialavdelningen